

La Vall Mal

Monistrol de Montserrat

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Muntanya de Montserrat

Coordenades:

Latitud: 41.6098
Longitud: 1.84271
UTM Est (X): 403572
UTM Nord (Y): 4607101

Classificació

Número de fitxa: 08127 - 151
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia: Tradició oral
Estat de conservació: Regular
Notes de conservació: Poc coneguda
Protecció: Inexistent
Accés: Sense accés
Ús actual: Científic
Titularitat: Pública
Autoria de la fitxa: Helena Garcia Navarro
Data de registre de la fitxa: dv., 19/09/2008 - 02:00

Descripció

Cap al 1269, un jove guerrer del castell de la Guàrdia de Montserrat, Ramon, embarcà a Barcelona cap a Terra Santa, sota les ordres del rei Jaume I. Les naus catalanes van patir una tempesta i alguns vaixells foren desviats a Sant Joan d'Acree. Localitat on desembarcà Ramon de la Guàrdia.

Ramon s'enamorà d'una dama grega, Georgina, que tenia molts pretendents, entre ells un d'una gran família de la noblesa local, Alexis, que no tolerà la presència del cavaller català. Ramon fou enviat a una missió diplomàtica amb destí a la cort del khan, a la llunyana Àsia. Ramon envià un amic a festejar la seva

estimada.

Alexis s'havia confabulat amb altres per eliminar Ramon. Mentre el seu substitut conversava amb la dama, es presentaren uns homes armats, que l'atacaren. Aquest es protegí amb l'escut i descarregà cops d'espasa contra els atacants, que acabaren fugint. El fet es va comentar, i alguns es van estranyar que Ramon s'amagués de dia i sortís només de nit, i altres feren córrer el rumor que no es tractava de Ramon de la Guàrdia, perquè l'havien vist sortir de la població. Alexis va propagar la notícia falsa d'un imminent atac dels turcs, i les famílies aristocràtiques embarcaren cap a Constantinoble. Quan Ramon de la Guàrdia desembarcà a Acre, fou informat de la marxa de Georgina. La desesperació envaï la seva ànima, ja que els catalans havien finalitzat la missió i el rei els ordenà partir cap a Barcelona.

Però, un fet extraordinari agità la ciutat d'Acre: la fada Morgana hi arribà aquella mateixa tarda. Ramon n'havia sentit a parlar com a protectora dels bons guerrers, tant en la batalla com en l'amor. Dominat per aquest pensament, al capvespre s'encaminà a les afores d'Acre, on hi havia l'alberg de la fada. Allí fou rebut pel mag Amrú, astròleg persa de fama universal, el qual, parlant en nom d'aquella, li revelà que la seva senyora es mostraria propícia a parlar amb el cavaller català el proper pleniluni. Al cap de pocs dies arribaren a Acre els vaixells catalans que havien de retornar els expedicionaris a Barcelona.

El cavaller de la Guàrdia va tornar trist al seu castell. Només esperava el pleniluni per anar a visitar la fada, aleshores ja retornada també al seu palau de Montserrat. Devorat per la impaciència, en el primer pleniluni que es presentà Ramon prengué son cavall i es dirigí a la Vall Mal, residència de la fada i de la seva cort d'encantades. Val a dir que les encantades eren molt geloses de llur casa i veien amb disgust tothom qui s'hi acostava. Per tal d'avisar els curiosos del perill que corrien si envaïen el seu territori, aquelles fades havien envoltat tot el paratge on vivien amb un filet prim i daurat com el sol que gairebé no es veia. A la Vall Mal Ramon trobà aquest filet, senyal que l'Encantada Morgana no estava per visites, però ell, a causa de la presura, no féu cas de la indicació i caigué en un fons gorg amagat per una catifa d'herba.

Al castell tot era ànsia i neguit. Guillem consultà astròlegs per esbrinar la situació del seu fill. Finalment, va saber que era hostatge de la fada Morgana a la Vall Mal. Guillem es dirigí vàries vegades al domini d'aquella, però sempre hi trobà el fill daurat. Un dia, quan ja començava a fer-se fosc i se'n tornava, va sentir una veu que li deia: "si vols el teu fill, me l'has de pagar amb un altre home".

Per a un pare, tractant-se de salvar el seu fill, tot esforç és bo. Sabedor per la mateixa veu d'on era el seu fill, Guillem trencà el fil i s'endinsà a la Vall Mal. Va trobar un forat ample i profund com un pou, i va llançar-s'hi amb el seu cavall. Sentí com perdia el món de vista i arribà al fons esvaït. Quan retornà, es trobà acompanyat de Ramon a l'entrada de la Vall Mal. Pare i fill s'abraçaren. Prop d'ells una ombra els contemplava: era la fada Morgana: "Ja tens el teu fill, que te l'has ben guanyat!". El sacrifici del pare havia trencat l'encanteri que envoltava el seu fill. I, d'aleshores ençà, no s'ha sabut res més de l'Encantada Morgana a Montserrat.

Bibliografia

Planes Ball, Josep Albert (2002). "Llegendes de Montserrat". Manresa: Farell editors.